

RETİNOBLASTOM NEDİR?

Retinoblastom, gözün ışığa duyarlı tabakasında (retina) görülen kötü huylu tümördür. Gözün ağ tabakasında sinir hücreleri genetik bozukluğa uğrayarak, kötü huylu kitle veya kitleler oluşturup çevre dokulara yayılabilir. Tümör hücreleri önce göz sinirine ve oradan da beyin içine veya kan yolu ile diğer uzak organlara yayılabilir.

Vakaların üçte birinde tümör, her iki gözde de olabilir. Tümör beyin içinde de bir odak gösteriyor ve her iki gözde tümör varsa, bu durum **“3 odaklı (trilateral)” retinoblastom** olarak adlandırılır.

RETİNOBLASTOMA SEBEP OLAN RİSK FAKTÖRLERİ NELERDİR?

Vakaların %40'ı kalıtsaldır, yani genler aracılığıyla aileden geçmiştir. Retinoblastomlu çocuğun kardeşinde aynı hastalığın görülme olasılığı % 5'dir.

Eğer anne veya baba tek gözde retinoblastomlu ise, hastalığı çocuğuna geçirme olasılığı % 10-15 civarındadır. Ama anne veya baba iki taraflı retinoblastomlu ise çocuğunda retinoblastom görülme olasılığı % 40'dır.

RETİNOBLASTOMUN GÖRÜLME SIKLIĞI NEDİR?

Çocukluk çağı tümörlerinin % 2-3'ünü oluşturur. Genellikle 5 yaş altında, ortalama 2 yaş civarında görülür.

RETİNOBLASTOM HASTALARININ ŞİKAYETLERİ NELERDİR?

Hastalığın en sık görülen belirtisi anne babanın çocuklarının gözünde fark ettikleri beyaz renkli parlamadır; bu parlama **“lökokori”** olarak adlandırılır. İkinci sıklıkta şaşılıkla karşımıza çıkar. Aile o güne kadar olmayan bir göz kaymasından yakınıdır. Görme bozukluğu da olabilir. Tümör büyüdükçe ağrı eklenir. İris renkleri farklı olabilir.

RETİNOBLASTOM TANISI NASIL KONUR?

Tanı göz hastalıkları uzmanı tarafından genellikle genel anestezi altında yapılan ayrıntılı muayene ile konur. Tedavinin planlanması için ultrasonografi (US), bilgisayarlı tomografi (BT) ve manyetik rezonans (MR) gibi görüntüleme teknikleri uygulanır, beyin omurilik sıvısı (BOS) ve kemik iliği tetkiki yapılır. Kalıtsal geçişli hastalarda 13. kromozomda genetik bozukluk saptanır.

Ailede retinoblastom var ise, yeni bebek doğar doğmaz göz muayenesine götürülmelidir.

RETİNOBLASTOMDA HANGİ TEDAVİLER KULLANILIR?

Tedavide amaç öncelikle çocuğun yaşamının kurtarılması, ikinci amaç, eğer mümkünse, görmeyi korumaktır.

Ana tedavide göz hekimi tarafından

kriyoterapi denen tümörün dondurulması, termoterapi (ısıtılması) veya radyoaktif plak yöntemi ve lazer tedavisi kullanılmaktadır.

İleri evre göz içi tümörler, görmeyi korumayacağı durumlar ve göz dışı yayılım durumunda hastanın hayatının korunması ön plana geçer ve enükleasyon dediğimiz o gözün alınması tedavinin esasını teşkil eder. Yapay göz takılarak estetik kusurlar önlenir. Göze dışarıdan da ışın verilebilir. Ancak küçük çocuklarda bu tedaviden sakınılır.

İki taraflı tümörü olan vakalarda veya gözün korunmasının hedeflendiği durumlarda kemoterapinin (ilaç tedavisi) kullanımı çok etkilidir.

RETİNOBLASTOMDA EVRELEME NASILDIR?

Hastalık göz içi ve dışına yayılmasına göre evrelendirilir. Göz içi yayılım derecesi göz hastalıkları uzmanı tarafından değerlendirilir. Gözün çıkarıldığı durumlarda göz sinirine yayılımın incelenmesi önemlidir.

TEDAVİ SONRASI SÜREÇTE NELER YAŞANABİLİR?

Yapay gözün, başın büyüme oranı derecesine göre zaman zaman değiştirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca bu hastalığın genetik yatkınlık

olarak ileride kemik tümörü (osteosarkom) çıkarma riski vardır. Bu nedenle çocuğunuz kemik ağrısı hissettiği anda doktora başvurmalısınız.

RETİNOBLASTOMUN İYİLEŞME ORANLARI NEDİR?

Çocukluk çağında en başarılı şekilde tedavi edilebilen kanser hastalıklarının başında gelir. **Evre I ve II'de hastalarda sağkalım %100'e yakındır.** İleri evre hastalarda yaşam şansı %20'lere kadar düşer.

KANSERLİ ÇOCUKLARA UMUT VAKFI

Kanserli Çocuklara Umud Vakfı (KAÇUV), "Nerede yaşam varsa, orada umut vardır" felsefesi ile 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji Onkoloji Servisi'nde çocukları tedavi görmekte olan aileler ile hekimlerinin bir araya gelmeleriyle kuruldu.

KAÇUV'un kuruluş amacı; "maddi sorunları nedeniyle tedavileri aksama riski taşıyan çocukların tedavilerinin sürekliliğini sağlamak" ve kanser ile mücadelede önemli bir gereksinim olan psikolojik destek ve çocuk psikolojisine uygun tedavi ortamının yaratılmasıdır.

Aile, yakın çevre, sağlık çalışanları ve sağlık sistemi ile kamuoyunda farkındalık yaratarak kanserli çocukların tedavi süreçlerini geliştirecek ve psikolojik, sosyal, fiziksel ve tıbbi açıdan yaşam kalitelerini arttıracak etkinlikler yürütmektedir.

Vakıf 2012'de bağışlarla projelendirilen **Aile Evi**'ni hizmete açmıştır. Aile Evi şehir dışından İstanbul'a tedavi için gelen ailelerin tedavileri süresince ücretsiz konaklayabileceği 14 oda ile hizmet vermektedir.

Çocukluk Çağı Kanserleri Bilgilendirme projesi kapsamında, UPS Vakfı'nın 2014 Fon desteğiyle hazırlanmıştır.

Gümüşsuyu Mah. Ağa Çırağı Sk. Pamir Apt. No. 7
D. 4 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İstanbul
T. +90 212 291 31 10 F. +90 212 267 21 44

RETİNOBLASTOM